

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere

Valiokunnan lausunto
19.04.2023

Monipalveluvaliokunnan lausunto palvelujen verkoston suunnitelmasta ja sen periaatteista

Monipalveluvaliokunta on käsitellyt palvelujen verkoston suunnitelmaa kokouksessaan 19.4.2023. Valiokunta toteaa, että monipalveluvaliokunta on ottanut ikäihmisten palveluiden järjestämisen mietinnössä jo kantaa ikäihmisten palveluverkon järjestämisen periaatteisiin. Yli 75-vuotiaiden pirkanmaalaisten väestön kasvu on niin merkittävää, että jo tämän vuoden aikana on ryhdyttävä toimenpiteisiin ympärivuorokautisen palveluasumisen, yhteisöllisen asumisen, välimuotoisen asumisen sekä seniorikortteleiden rakentamisen suunnittelussa. Tässä työssä tarvitaan tiivistä yhteistyötä Pirkanmaan kuntien kanssa. Valiokunta korostaa edelleen palveluiden saatavuuden, saavutettavuuden sekä palveluiden jatkuvuuden merkitystä. Valiokunta pitää tärkeänä, että pitkäaikaissairauksien osalta harkitaan osaamiskeskuksia johtamaan esimerkiksi diabeteksen hoitamista Pirkanmaan diabetesyhdistysten verkoston esittämän aloitteen mukaisesti. Monikanavaisuuden hallinta edellyttää aktiivista johtamista hyvinvointialueen toimesta. Järjestötaustaiset palveluntuottajat ovat kaivanneet myös yhteistä kehittämistä.

Keskustelun perusteella valiokunnassa nousi esille väestönmuutos ja ikärakenteen kehityksen vaikutukset palvelujen verkostoon erityisesti ikääntyvien lisääntymisen ja syntyvyyden laskun näkökulmasta. Strategiajohtajan mukaan ongelmallista on erityisesti isot väestökeskittymät ikäihmisten osalta, eli miten palveluita tarjotaan tällaisilla alueilla. Alueellisten erityistarpeiden huomioiminen, nopea reagointi ja puuttuminen ovat keskeisiä asioita palvelujen verkoston rakentamisessa. Seutuyhteistyön merkitys on huomioitava palvelujen verkoston suunnittelussa, ja lisäksi palvelujen verkoston suunnittelussa tulisi tehdä yhteistyötä valtakunnallisesti, jotta eri alueilla hyviksi todetut käytännöt saadaan laajemmin käyttöön.

Valiokunta esittää, että koko Pirkanmaalle tarvitaan kattavat ja riittävät kiirevastaanottopalvelut (entinen päivystys). Arkiavustusta on lisättävä ja viikonloppuisin on tärkeitä avata näitä suunnitellusti. Myös kaikkiin ikäihmisten kotona ja palveluasumisessa oleviin palveluihin tarvitaan geriatrisen osaamisen tukea.

Vammaisten henkilöiden asumisen osalta tarvitaan myös kattava pitkän aikavälin suunnitelma. Rakentamisen suunnittelussa on huomioitava kestävä rahoituksen tapa.

Valiokunta nosti esiin saamaansa palautetta siitä, miten kuntalaiset saavat tietoa palveluverkoston selvityksestä ja miten siihen voi vaikuttaa. Tässä kiinnitettiin huomiota siihen, että valmistelusta eteenpäin tiedottamisen tulisi olla aktiivisempaa ja kertoa riittävästi siitä, miten päästä mukaan vaikuttamaan jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lisäksi tiedolla johtaminen ja sen hyödyntäminen palvelujen verkoston suunnittelussa nousi esiin valiokunnassa.

Palveluiden kartoittaminen nähtiin valiokunnassa merkittävänä osana suunnittelua. Perus- ja lähipalvelut ovat kaikista kannattavimpia palveluita taloudellisesti, joten niihin tulisi panostaa myös ennaltaehkäisyn näkökulmasta.

Palveluverkoston pohdinnassa on hyvä ottaa huomioon myös laaja apteekkiverkosto Pirkanmaan alueella. Apteekkien osaaminen kannattaa hyödyntää suunnittelussa.

Valiokunta nosti esiin, että palveluiden saavutettavuuden vuoksi tulee erityistä huomiota kiinnittää myös joukkoliikenteen toimivuuteen suhteessa palveluverkkoon.

Monipalveluvaliokunta 2.5.2023

Markku Virkamäki, puheenjohtaja

